

EFFEKTRAPPORT 2020

Islamic Relief Sverige Effektrapport 2020

Nivå 1: Grundläggande rapportering

1. AVGRÄNSNINGAR

1.1 Beskriv organisationen i termer av associationsform, verksamhetsområden och geografisk täckning

Biståndsorganisationen Islamic Relief Sverige är en ideell förening. Vi är en av 16 partnerorganisationer till Islamic Relief Worldwide. Islamic Relief Worldwide har verksamhet i över 35 länder världen över. Islamic Relief Sverige bedriver verksamhet i ett 20-tal av dessa länder, med fokus på Mellanöstern, Afrika och Sydasien. Vi arbetar med humanitära insatser, fredsbyggande och utvecklingsinsatser.

Islamic Relief genomför också insatser i Sverige. Vi ger akut humanitärt stöd till utsatta grupper såsom hemlösa, papperslösa och ekonomiskt marginaliserade, främst i storstäderna och i första hand Stockholm. I samverkan med andra genomför vi långsiktiga insatser för att främja inkludering av nyanlända och asylsökande.

1.2 Redogör för rapporteringens avgränsningar med beaktande av t.ex. verksamhetsområde och geografi

Denna Effektrapport täcker både våra internationella biståndsinsatser samt vår verksamhet för marginaliserade grupper i Sverige.

1.3 Redogör för tidsperioden som rapporteringen gäller

Effektrapporten redogör för våra insatser under 2020.

2. BESKRIV ER FÖRÄNDRINGSTEORI

FÖRÄNDRINGSTEORI FÖR ISLAMIC RELIEFS INTERNATIONELLA VERKSAMHET

2.1 Beskriv problemet ni adresserar och för vilken/vilka målgrupp(er)

2010-talet har varit ett decennium som präglats av ökande humanitära behov och svåra kriser. Utdragna krig har skördat hundratusentals civila offer. Klimatrelaterade katastrofer som torka, översvämningar och extremväder skördar allt fler offer bland de befolkningar vars bidrag till den globala uppvärmningen är som minst. Under 2020 slog coronapandemin och dess ekonomiska konsekvenser till med full kraft. Sjukdomstalen har som regel varit högre i den rika delen av världen, men pandemins ekonomiska och sociala konsekvenser såsom förlorade inkomstkällor och utebliven skolgång, har drabbat fattiga länders befolkningar mycket hårt. Effekterna kommer att vara kännbara under lång tid framöver.

IR Sverige försöker stärka den ekonomiska och sociala utvecklingen i världen. Våra målgrupper är de människor som är mest marginaliserade och har störst behov. Det kan vara människor som drabbats av krig eller konflikt, eller lever i fattigdom. Vi strävar efter att tillgodose behoven där de är som störst, och tar inte hänsyn till mottagarens etnicitet, politiska eller religiösa tillhörighet. Vi arbetar med att göra våra insatser inkluderande avseende ålder, kön och funktionsnivå.

2.2 Redogör för vilken typ av resurser ni använder för att nå tänkta effekter

Islamic Relief ingår i ett strategiskt partnerskap med Sida, den svenska myndigheten för internationellt utvecklingssamarbete, vilket ger möjlighet till flerårig finansiering av våra insatser världen över. IR Sverige implementerar projekt genom Sida HUM och Enheten för Fred och Mänsklig säkerhet. IR Sverige är en av partnerorganisationerna till Radiohjälp. IR Sverige är medlem i Forum Civ och får därigenom finansiering för utvecklingsinsatser.

Islamic Relief Sverige arbetar också kontinuerligt med att öka insamlingen av medel från privatpersoner. Islamic Relief Sverige samlade under 2020 in 31,5 miljoner kronor från privatpersoner. Dessa medel gick bland annat till matutdelningar under högtiderna Ramadan och Eid al-Adha,

till Islamic Reliefs fadderprogram samt till egeninsats i projekt som vi driver tillsammans med externa finansierare.

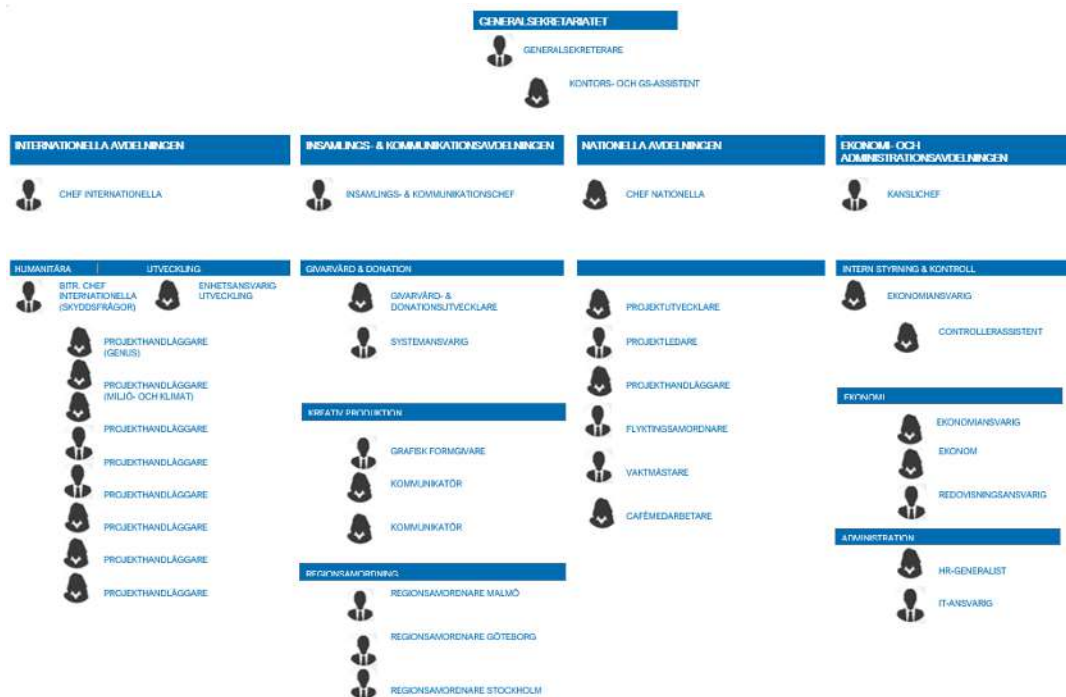
Det internationella arbetet sker genom vårt globala nätverk där behov analyseras och beskrivs via fältkontor områden och länder där behoven finns. Projekt handläggs och finansieras via Islamic Relief Sverige, genomförs lokalt av fältkontor och följs sedan upp av personal i Sverige. Vi samarbetar med det lokala samhället genom bistånd och utvecklingsprogram.

Organisationen har en god position i biståndssfären i Sverige och internationellt och genomför kvalitativa insatser. Ett av Islamic Reliefs mervärden är vår kunskap om kultur och språk och vår värdegrund baserad på islamiska värderingar. Detta bidrar till att vi har möjlighet att komma in i vissa sammanhang och länder och snabbare kunna påverka.

För att säkerställa att våra insatser kommer till de mest behövande till del och att lokalbefolkningens inflytande garanteras är våra uppförandekoder centrala: IR har undertecknat Internationella Rödakors och Rödahalvmånefederationens Code of Conduct. Islamic Relief Worldwides Code of Conduct definierar metoderna för IR:s arbete, och tjänar som vägledning i etiska och metodologiska frågor. Islamic Relief Worldwide är medgrundare och medlem i CHS – Core Humanitarian Standards. Detta är ett system för att förbättra kvaliteten på våra insatser. Under 2017 blev Islamic Relief Worldwide som första muslimska organisation certifierad enligt CHS. CHS-certifieringen förnyades under 2019 efter en omfattning granskning av Islamic Reliefs insatser i Sri Lanka och Indonesien. Granskningen genomfördes av Humanitarian Quality Assurance Initiative (HQAI).

Medelantalet anställda på Islamic Relief Sverige var under år 2020 33 personer.

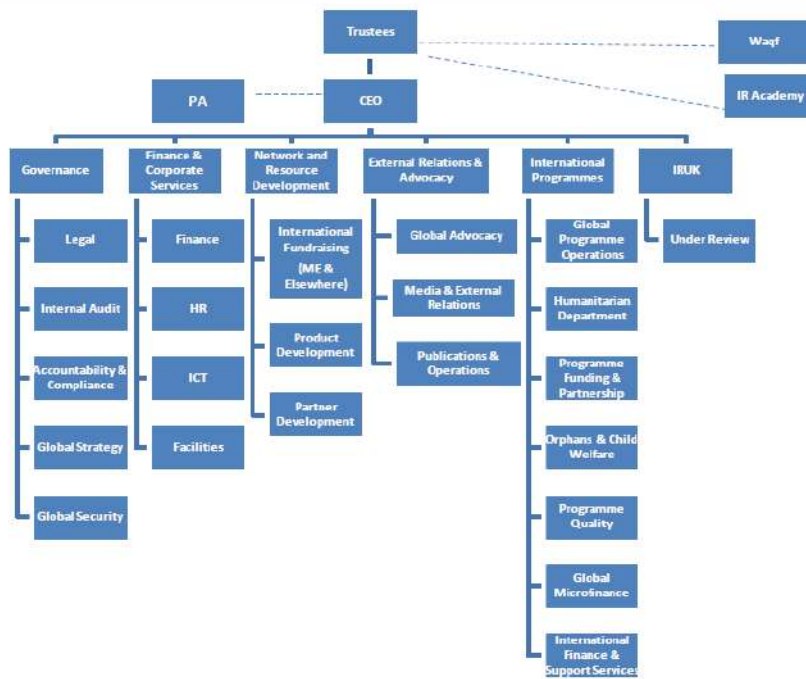
Islamic Relief Sveriges organisationsschema under 2020:

Islamic Relief Sverige genomför insatser i samarbete med Islamic Relief Worldwide och organisationens fältkontor.

Islamic Relief Worldwides organisationsschema under 2020:

IRW Organisational Structure Effective April 2017

2.3 Redogör för vilka aktiviteter ni genomför för att nå tänkta effekter

Islamic Relief Sveriges huvudprogram inom det internationella biståndet omfattar utvecklingsprojekt, nödbistånd och stöd till barn som förlorat en eller båda sina föräldrar. Alla insatser görs oavsett mottagarnas etniska eller religiösa tillhörighet eller kön.

Islamic Relief Sverige arbetar med omfattande humanitärt bistånd och utvecklingsprojekt. Biståndsavdelningen på Islamic Relief Sverige består av två enheter: utvecklings- och humanitära enheten.

Med humanitära insatser inom exempelvis mat, hälsa, vatten och sanitet och utbildning arbetade vi under 2020 i Afghanistan, Bangladesh, Bosnien, Irak, Palestina (Gaza), Pakistan, Somalia, Sydsudan, Syrien och Jemen. Sida och Islamic Relief Sverige har under år 2020 haft ett strategiskt partnerskap inom humanitärt arbete och katastrofinsatser. Partnerskapet innebär att det humanitära arbetet kan bli mer långsiktigt och därmed också mer effektivt.

Följande insatser implementerades under 2020:

LAND	PROJEKTTITEL
Afghanistan RRM	Inclusive Emergency Response to COVID-19 in Afghanistan
Bangladesh RRM	Emergency support to Cyclone 'AMPHAN' affected communities in Bangladesh
Bosnien RRM	Humanitarian response to the migrants/refugee crisis in Bosnia
Irak	Livelihood, WASH, and Cash for Work Project in Ninewa, Iraq.

LAND	PROJEKTTITEL
Palestina, Gaza	Protection of the basic livelihoods of communities and people acutely affected by protracted crisis to cope with the treats and shocks through cash assistance, Gaza
Pakistan	Returnees Inclusive Humanitarian Assistance (RIHA) Pakistan
Somalia RRM	Emergency Flood Impact Response in Beletweyne (EMFIR)
Somalia RRM	Floods Emergency Response in Afgoye, Southwest State in Somalia
Sydsudan RRM	Flood Emergency Response in Warrap, South Sudan
Sydsudan	South Sudan integrated emergency response in WBeG and CE
Sudan RRM	Emergency response to the Ethiopian refugee crisis in Gadarif state in Sudan
Syrien RRM 1	Emergency food assistance for newly displaced IDPs
Syrien RRM 2	Emergency food support for newly displaced IDPs in Idlib and Aleppo in Syria
Syrien RRM 3	Emergency response to the flood affected IDPs in north-west Syria

LAND	PROJEKTTITEL
Syrien	Provision of emergency support to the health care system in northwest Syria
Jemen	WASH and Livelihood Emergency Intervention in Yemen
Jemen RRM	Life-saving Food Assistance to Conflict-Affected Population in Taizz - Yemen

Islamic Relief Sverige har under 2020 slutrapporterat utvecklingsinsatser i Afghanistan och Bangladesh. Vi har också under denna period arbetat med implementering av utvecklingsprojekt i Indien, Mali, Indonesien, Pakistan, Kenya och Etiopien, Niger och Tunisien. Genom stärka det civila samhället att kräva sina rättigheter från rättighetshavare för att öka tillgången till sociala rättigheter, förebyggande arbete som utbildning, självförsörjning och infrastrukturprojekt bistår vi människor att utvecklas och få rimliga levnadsförhållanden, samtidigt som vi motverkar orättvisa globala strukturer. Vi värnar specifikt om barns och kvinnors mänskliga rättigheter, såsom rätt till utbildning, utveckling och försörjning. IR Sverige eftersträvar att stärka vårt arbete med rättighetsbaserade projekt och att öka fokus inom områdena demokrati och mänskliga rättigheter, miljö och klimat samt jämställdhet och kvinnors roll i utvecklingen.

Vi arbetar även med påverkans- och opinionsbildande insatser i Sverige för att bidra till ökad kunskap om humanitärt bistånds- och utvecklingsarbete.

Under år 2020 har Islamic Relief Sverige tillsammans med fyra genomförande fältkontor (Indonesien, Kenya, Pakistan och Filippinerna), fortsatt arbetet med att implementera ett flerårigt trippel nexus-program: "Addressing the Imbalance – Conflict Prevention and Peacebuilding in Fragile Contexts". Programmet finansieras av Sida och länkar humanitära insatser, utvecklingsinsatser och fredsbyggande åtgärder i ett koncentrerat försök att bygga social sammanhållning och tackla de grundläggande orsakerna till konflikt och obalans. Programmet organiserar kvinnor och ungdomar i olika fredsråd och verkar för att säkerställa att kvinnor och ungdomar har en stark röst i

förhandlingar och i olika forum. Programmet bidrar också till att stärka den lokala kapaciteten för social sammanhållning genom att skapa forum där nyckelaktörer från olika sociala grupper.

Islamic Relief har under år 2020 även arbetat med påverkans- och opinionsbildande insatser i Sverige för att bidra till ökad kunskap om humanitärt bistånds- och utvecklingsarbete. Under våren tog Islamic Relief och sex andra organisationer med We Effect som initiativtagare, fram en rapport om hur världens marginaliserade grupper påverkades av coronapandemin. Rapporten lanserades under ett webinarium den 17 juni där fyra riksdagspolitiker från olika partier medverkade. Under hösten har arbetsgruppen för coronarapporten skickat rapporten till utvalda beslutsfattare och makthavare samt träffat några av dem för vidare diskussioner.

Islamic Relief har också medverkat och visat på exempel från vår verksamhet under olika evenemang under året, bland annat plattformen Kunskapsforums utbildningsdag den 4 juni, samt CSO-forum i september, arrangerat av den svenska regeringen tillsammans med civilsamhället.

Islamic Relief Sverige har dessutom tagit initiativ för att öka miljö- och klimatintegreringen i organisationen. Under våren 2020 så har Islamic Relief Sverige bland annat presenterat en uppdaterad miljö- och klimatpolicy samt antagit en miljöhandlingsplan i syfte av att aktivt minska vår egen miljö- och klimatpåverkan och aktivt verka för att bli en relevant aktör emot klimatutmaningarna. Inom det humanitära arbetet och som biståndsorganisation är det ytterst viktigt att miljö och klimat genomsyrar hela verksamheten med tanke på att vi arbetar i klimatsårbara kontexter, och inte minst att som organisation följa de internationella principerna som exempelvis "Do no Harm" och Sidas riktlinjer för det humanitära biståndet. Det globala arbetet för att bekämpa klimatkrisen är dessutom en bidragande faktor till fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling.

I de internationella projekten, så har Islamic Relief Sverige etablerat målsättningen (formulerat i handlingsplanen) att samtliga ansökningar och rapporter ska granskas med avseende på miljö och klimat i syfte att minska negativ klimatpåverkan samt att identifiera möjligheter för positiva miljöeffekter i insatser.

ForumCiv och Sida CIVSAM rapporterar i en spotcheck att Islamic Relief tar sig an miljö och klimat på ett adekvat sätt och uppmärksammar att miljö och klimat är tydliga mål inom organisationen. Inte minst i utvecklingsarbetet där positiva effekter av våra insatser har lyfts fram. Bland annat bidrog

Islamic Relief Sverige till två utvecklingsinsatser direkt kopplade till miljö och klimat i Etiopien och Mali. I Etiopien har fokus varit på ökad medvetenhet för hållbart jordbruk, klimatanpassning och stärkt jämställdhet i landsbygdsområden. I Mali har insatsen bidragit till att stärka kvinnors egenmakt genom ökad medvetenhet om kvinnors rätt till land och mark.

2.5 Redogör för de effekter på längre sikt som ni vill åstadkomma, samt när i tid de förväntas realiseras

2020-talet är ett ödets decennium för mänskligheten. I andra änden av detta decennium infaller år 2030 – det år som världens ledare satt som deadline för att utrota fattigdomen och hungern, uppnå jämställdhet mellan könen, minska ojämlikheten mellan länder, förse världens människor med rent vatten och hållbar energi, och en rad andra viktiga områden inom ramen för Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen.

IR Sverige vill bidra till att minska de humanitära konsekvenserna av konflikter och naturkatastrofer. Samtidigt är vår målsättning att bidra till uppfyllelse av Agenda 2030 och dess globala mål för hållbar utveckling. Prioriterade mål för Islamic Relief Sverige är följande:

- Mål 1 - Islamic Relief Sverige arbetar för att avskaffa all form av fattigdom överallt.
- Mål 2 - Islamic Relief Sverige arbetar för att avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning, uppnå en bättre kosthållning och främja ett hållbart jordbruk.
- Mål 4 - Islamic Relief Sverige arbetar för att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.
- Mål 5 - Islamic Relief Sverige arbetar för att uppnå jämställdhet, och alla kvinnors och flickors egenmakt.
- Mål 10 - Islamic Relief Sverige arbetar för att minska ojämlikheten inom och mellan länder.
- Mål 13 - Islamic Relief Sverige arbetar för att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och deras konsekvenser.
- Mål 16 - Islamic Relief Sverige arbetar för att främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, se till att alla har tillgång till rättvisa samt bygga upp effektiva och ansvarsskyldiga och inkluderande institutioner på alla nivåer

Islamic Relief Sveriges arbete baserar sig på vår femåriga strategi som gäller från år 2017 till år 2021. Genom denna strävar vi efter att förbättra förutsättningarna för ett mer effektivt humanitärt arbete och utvecklingssamarbete. Förbättringarna skall beröra IR Sverige som organisation såväl som dess samarbetspartners. Strategin förväntas leda till ökad kapacitet att hantera fler insatser, bättre samordning och vidare effektivisering av gemensamma åtaganden.

Detta är Islamic Relief Sveriges strategiska mål inom vår internationella verksamhet, inom ramen för strategin år 2017-2021.

- Ökad kvalitet i insatser kring humanitärt bistånd
- Ökad kvalitet och ökat antal rättighetsbaserade projekt
- Utvecklad expertis inom de tematiska områdena
- Utvecklad och prioriterad inriktning på arbetet med påverkansarbete

I vårt arbete för att minska de humanitära konsekvenserna av konflikter och naturkatastrofer står Islamic Relief Sverige bakom följande av Islamic Relief Worldwides globala mål:

- Öka vår kapacitet att reagera snabbt på storskaliga migrationsströmmar orsakade av konflikter eller naturkatastrofer, och att arbeta med relevanta nationella och lokala partners där det är möjligt. Bygga en effektiv beredskap och motståndskraft mot katastrofer i lokalsamhällen.
- Utveckla vår kompetens inom »shelter« för människor på flykt och uppnå ett globalt rykte i den humanitära sektorn för detta arbete.
- Uppnå målen relaterade till vårt humanitära arbete med policy, påverkansarbete och opinionsbildning som påverkar beslutsfattare och ger röst åt de utsatta och täcker behoven hos de människor vi tjänar.
- Utveckla IR:s roll i insatser vid naturkatastrofer och flykting- och migrationsströmmar i de utvecklade länderna där IR har partners.

Islamic Reliefs utvecklingssamarbete ska fortsatt utgå från rättighetsperspektivet. Vi vill medverka till att människor i utsatta situationer ges möjligheter till att förstå orsakssammanhangen, att ta ansvar för och påverka sin egen situation och därmed bidra till förändringar och förbättringar av sina levnadsvillkor som kan bli bestående. I enlighet med den svenska regeringens strategi för

utvecklingssamarbete ser Islamic Relief Sverige att vi spelar en viktig roll inom fattigdomsbekämpning och kan på ett unikt sätt bidra till demokratisk utveckling och ökad respekt för de mänskliga rättigheterna i de länder vi arbetar. Vi ska bygga broar mellan rättighetsinnehavare och ansvarsbärare och se till att de som har rättigheter blir medvetna om vilka de är och hur de kan te sig i olika sammanhang, men också att de får stöd i att veta var de kan vända sig för att utkräva dem. Vidare ska vi fortsatt arbeta vi med att se till att myndigheter och olika strukturer har den kapacitet och resurser som krävs för att de ska kunna ta sitt ansvar gentemot rättighetsinnehavarna.

I allt utvecklingssamarbete vi gör arbetar vi utifrån de fyra principerna om rättighetsbaserat arbete:

Deltagande: Projekten och programmen ska ske på lokalt initiativ, och alla ska ha rätt till att delta. Ägandeskapet av förändringen ska vara lokalt förankrad och både rättighetsinnehavare och ansvarsbärare ska involveras.

Icke-diskriminering: Vi ska ha konkret fokus på att förbättra levnadsvillkoren och stärka egenmakten hos marginaliserade grupper genom socioekonomiskt stöd och ökad kunskap om hur de kan få sina rättigheter stärkta. Ingen rättighetsbärare ska diskrimineras från att delta.

Transparens: Hela projektet och programcykeln ska genomsyras av transparens och samarbeten ska inkludera öppenhet och tillgång till information för alla parter.

Ansvarsutkrävande: Detta är en del av Islamic Reliefs kontrollmekanismer och ska säkerställas genom exempelvis noggrann planering och initiativ där det finns tydliga riktlinjer för roller och ansvarsområden för alla inblandade.

Både rättighetsbaserat arbete och ekonomisk utveckling är nödvändiga delar av en självbärande process och kontinuitet i förändringen. Kapacitetsutveckling och stärkandet av egenmakt är sociala processer som lokala samhällen och dess organisationer måste genomgå. Det är samtidigt viktigt att de får vägledning i dessa processer. Förutom vägledning inom rent tekniska områden är det viktigt med vägledning gällande metoder om hur man uppnår förändring av attityder och beteenden. IR Sverige anser att rättighetsbaserat utvecklingssamarbete bör göras i större utsträckning, men också i större

program där man involverar aktörer inom olika sektorer och aktivt arbetar för att stärka individer och civilsamhällets kapacitet att arbeta rättighetsbaserat på flera nivåer. Genom denna strategi hoppas IR kunna bidra till flera av de globala utvecklingsmålen.

Initiativen till utvecklingsinsatserna och verksamheterna som Islamic Relief och dess partners implementerar ska alltid vara lokalt initierade. Detta kan inkludera påverkansarbete, intern tematisk samordning, självbärande aktiviteter men också integrerade utvecklingskomponenter. I samband med detta kommer vi att prioritera långsiktig hållbarhet, samordning, det regionala samarbetet och partnerskapsperspektivet. IR har därför som strategiskt mål att både etablera och stärka partnerskap i Sverige och i de regioner som organisationen gjort strategiska inriktningar att fokusera på. Det är viktigt att vi med våra insatser stärker våra partners och civilsamhällets kapacitet för att främja och utkräva mänskliga rättigheter samt stödjer dem att få ökad kunskap om deltagande i demokratiska processer. IR Sverige kommer också vara verksam i förebyggande arbete med fokus på fred och försoning för att bidra till stabilitet och fred, och därmed minska risker för sociala, etniska, sekteriska och andra konflikter. IR Sverige kommer att ta till vara på innovationer och teknologisk utveckling för att hjälpa till i utvecklingen av lokala partners att nå sina mål.

Vårt huvudsakliga uppdrag inom utvecklingssamarbetet är att tillsammans med våra samarbetspartners runt om i världen, motverka utvecklingen mot ett krympande civilsamhälle samt dess negativa konsekvenser. Vi strävar efter att bidra till hållbara samhällsförändringar för marginaliserade människor så att deras rättigheter blir kända och respekteras, skyddas och uppnås. Vi ämnar dessutom försvara och främja ett gynnsamt samhällsklimat för civilsamhällsaktörer att verka i och stödja de aktörer som finner innovativa lösningar till mobilisering, organisering, påverkan och inflytande. Parallellt med detta arbetar vi med att möjliggöra dialog och samverkan mellan rättighetsinnehavare och ansvarsbärare för att bidra till ansvarsutkrävande och bestående förändringar. Målgruppen för detta arbete är rättighetsinnehavare, civilsamhället och ansvarsbärare, men även indirekta ansvarsbärare såsom religiösa aktörer.

FÖRÄNDRINGSTEORI FÖR ISLAMIC RELIEFS VERKSAMHET I SVERIGE

2.1 Beskriv problemet ni adresserar och för vilken/vilka målgrupp(er)

Islamic Relief Sveriges nationella avdelning arbetar med att förbättra livsvillkoren för utsatta grupper i Sverige. I vårt arbete möter vi asylsökande, nyanlända, hemlösa/bostadslösa samt ekonomiskt utsatta familjer och individer. Vi arbetar med att ge stöd, rådgivning och samhällsinformation med mål att påskynda etableringen och bryta isoleringen. I vårt arbete möter vi allt fler personer som blivit hemlösa/ bostadslösa eller riskerar hemlöshet på grund av långvarig arbetslöshet eller social utsatthet. Med den ökade segregationen möter vi även barnfamiljer som svårt att få ekonomin att gå ihop och som behöver stöd och hjälp. Under 2020 ökade andelen kvinnor i våra målgrupper till ca 75 procent både i institutionella och egenfinansierade projekt. Vi drar slutsatsen att kvinnor har varit mer utsatta under coronapandemin än män.

2.2 Redogör för vilken typ av resurser ni använder för att nå tänkta effekter

Islamic Relief finansierar sin nationella verksamhet med insamlade medel och donationer från privatpersoner och företag samt medel från myndigheter. Medlen går till sociala insatser, samhällsinformation, stöd och hjälp i etableringsprocessen, rådgivning, utbildning, akutstöd i form av mat och hygienartiklar. Arbetet utförs av anställda på Islamic Relief med stöd av volontärer. (Se Islamic Reliefs interna struktur på s 5 i denna rapport.) Målet med arbetet är att skapa en långsiktig verksamhet som ska stödja de mest utsatta grupperna i samhället och öka utsatta gruppers egenmakt över sitt liv. För att på bästa sätt nå målgrupperna och bidra till långsiktig förändring medverkar Islamic Relief i olika nätverk mellan civilsamhällesorganisationer som har som syfte att medvetandegöra kring målgruppens utsatthet och situation.

2.3 Redogör för vilka aktiviteter ni genomför för att nå tänkta effekter

Islamic Relief Sveriges nationella avdelning bedriver sedan flera år tillbaka en verksamhet som riktar in sig på nyanlända, asylsökande och som erbjuder målgruppen språkkafé, samhällsinformation, rådgivning, juridisk rådgivning samt sociala aktiviteter för hela familjen. Under pandemin har vi anpassat våra sociala verksamheter, exempelvis fick språkkaféet bli språkpromenader. För hemlösa/bostadslösa personer erbjuder vi soppkök och matkuponger. Under 2020 har vi på grund av pandemin inte kunnat erbjuda dusch- eller härbärgerverksamhet. Däremot har vi bedrivit en

omfattande stödverksamhet i form av mat- och hygienartiklar till utsatta personer i storstäderna. Verksamheten har finansierats med institutionella och insamlade medel. Vi bedriver kontinuerlig stödverksamhet som ska underlätta arbetssökandet genom att erbjuda stöd med CV-skrivande och praktikmöjligheter.

Under år 2020 har Islamic Relief genom finansiering från Länsstyrelsen Stockholm drivit ett arbetsmarknadsprojekt för 30 asylsökande kvinnor. Kvinnorna har fått kurser i skönhetsvård, bland annat hennamålning, samt eget företagande. Genom insatsen har vi kunnat bidra med en meningsfull verksamhet som förebygger isolering under asyprocessen. Vi stärkte deltagarnas egenmakt och självförtroende samt ökade möjligheterna att ta sig in på svensk arbetsmarknad. På grund av coronapandemin sköts de sista momenten av insatsen upp till år 2021.

Under våren tog Radiohjälpen initiativ till en insamling för att skydda utsatta grupper i Sverige mot coronapandemins effekter. Islamic Relief Sverige har genom ett Radiohjälpen-finansierat projekt delat ut matlådor samt barn- och hygienartiklar till ekonomiskt utsatta familjer i Stockholm, Göteborg och Malmö under våran och sommaren 2020. Majoriteten av dem som mottog vårt stöd var kvinnor, barn och unga. Vi hade 25 volontärer i Stockholm, Göteborg och Malmö som hjälpte till att dela ut 180 matlådor, 70 hygienpaket och 70 paket med barnartiklar, varje vecka, i tre månader. Vi nådde 10 400 personer med matlådor, och 1 680 barn upp till fyra år med barnartiklar såsom blöjor och barnmat. Inom ramen för projektet utökade vi också vår stödlinje där vi på en rad olika språk, bland annat arabiska, tigrinja och somaliska, svarade på oroliga människors frågor i samband med coronakrisen. Vi tog emot 25-30 samtal per dag under tre månader. Vi kunde också erbjuda soppkök i anslutning till vår lokal på Södermalm, där 856 måltider delades ut mellan april och juli. Vår stödlinje är fortfarande öppen fem dagar per vecka även om projektet avslutats.

Islamic Relief har under 2020 fortsatt driva ett projekt tillsammans med Norrmalms stadsdelsnämnd, med finansiering från Länsstyrelsen i Stockholm. Syftet är att underlätta för nyanlända att etableras i det svenska samhället. I januari ordnade vi en grannfest där nyanlända och etablerade kunde träffas och umgås. Sedan pandemin drabbade Stockholm i mars har vi behövt ställa om verksamheten. Vi har genomfört mindre utflykter och språkpromenader med begränsat antal deltagare, samtidigt som vi har flyttat vårt språkkafé online. Det digitala språkkaféet har haft 12 deltagare 1-2 gånger i veckan.

Under 2020 har Islamic Relief Sverige fortsatt arbetet med att synliggöra vårt arbete med och opinionsbilda kring våra målgrupper i Sverige. Vi har tagit fram ett positionspapper inom asylrätt och besvarat remissen om migrationskommitténs utredning, som ska ligga till grund för en ny migrationspolitik. Vi har även spridit våra budskap och ståndpunkter via sociala medier.

2.5 Redogör för de effekter på längre sikt som ni vill åstadkomma, samt när i tid de förväntas realiseras

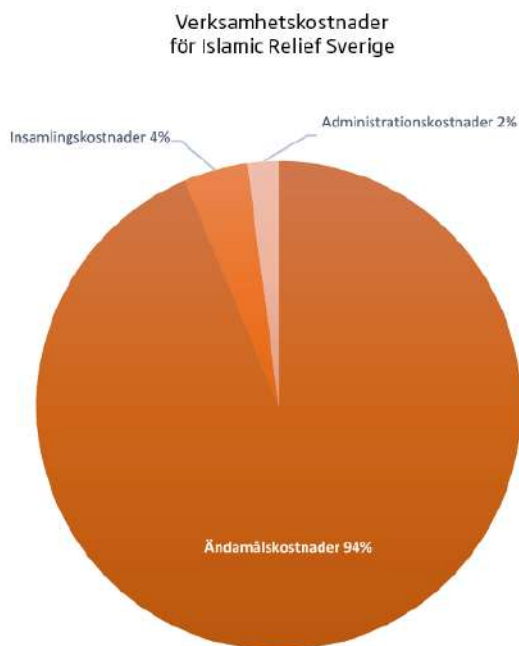
Islamic Relief Sveriges långsiktiga strategi är att erbjuda asylsökande och nyanlända personer verksamheter som ska underlätta etableringsprocessen och förebygga isolering och exkludering. Vi vill se minskad ekonomisk marginalisering, och arbetar för att våra målgrupper ska kunna få möjligheten till utbildningar som ska underlätta etableringen. Under pandemin har vi arbetat med att stödja myndigheter med att sprida information om coronaviruset. Informationen har spridits muntligt och skriftligt till personer i våra nätverk. Myndigheterna fortsätter att ta kontakt med oss vid samhällskriser då vi har kunskap och förmåga att nå ut till utsatta grupper i samhället.

Vi arbetar utifrån Islamic Relief Sveriges femåriga strategi, och där ingår arbetet med att utveckla vår behovandeverksamhet för utsatta grupper. I vår strategi ingår även att planera och genomföra ett mer effektivt påverkansarbete för att synliggöra utsatta gruppers samhällssituation. Detta arbete genomförs tillsammans med andra civilsamhällsorganisationer. I strategin ingår även arbetet med att utveckla insamlingsarbetet samt öka bidragen från institutioner som finansierar verksamheter för utsatta grupper i samhället med fokus på asylsökande och nyanlända.

Islamic Relief nationella verksamhet har arbetat aktivt med att finnas som stöd vid krissituationer och kommer att fortsätta planera och utveckla den här verksamheten för att möta behoven.

3. RAPPORTERA RESURSER

3.1 Ange organisationens totala verksamhetskostnader för tidsperioden angiven i 1.3 (utan beaktande av effektrapportens angivna avgränsningar i 1.2)

bilden är tagen från Årsredovisningen

ISLAMIC RELIEF SVERIGES VERKSAMHETSKOSTNADER ÅR 2020 I SEK	
Ändamålskostnader	160 197 729
Insamlingskostnader	6 850 352
Administrationskostnader	3 842 568
Summa verksamhetskostnader	170 890 649

3.2 Redogör för den del av organisationens verksamhetskostnader som faller inom effektrapportens angivna avgränsningar (samma som 3.1 om inga avgränsningar gjorts i 1.2)

Samma som 3.1.

4. RAPPORTERA PRESTATIONER

PRESTATIONER INOM ISLAMIC RELIEFS INTERNATIONELLA ARBETE MED INSTITUTIONELL FINANSIERING

4.1 Redogör för prestationer

Nedanstående tabell är en redogörelse för hur många personer vi nått inom respektive sektor under år 2020, i de insatser vi genomfört tillsammans med Sida, ForumCiv och Radiohjälpen.

MÅLGRUPPER SOM HAR NÅTTS					
Sektorer* 2020	Män	Kvinnor	Pojkar	Flickor	Totalt
Mat och livsmedelssäkerhet	16 389	20 595	23 991	25 521	86 496
Hälsa	131 980	192 668	142 786	134 196	601 630
Inkomstkällor	23 985	23 965	22 184	26 633	93 767
Shelter/ Non food Items	2 726	2 367	3 076	3 252	11 421
Näring	-	4 202	2 025	2 183	8 410
Vatten och sanitet (WASH)	66 356	83 369	49 441	49 004	248 170
Skyddsinsatser (Protection)	2 495	2 401	656	634	6 186
Kontantutdelning	9 588	10 373	10 531	11 404	41 896
Kuponger	3 284	3 198	2 571	2 560	11 613
Totalt	237 961	327 094	238 684	234 517	1 038 256

Under 2020 har Islamic Relief Sveriges internationella avdelning bedrivit verksamhet i Libanon, Syrien, Gaza, Jordanien, Jemen, Sudan, Sydsudan, Somalia, Pakistan, Mali, Nepal, Bangladesh, Indonesien, Kenya, Indien, Afghanistan, Etiopien, Niger och Tjetjenien. Vi når till platser dit många andra organisationer inte har tillgång och kan på så vis bistå utsatta människor som annars inte får någon hjälp. Vi arbetar bland annat med insatser inom livsmedelssäkerhet, vatten och sanitet, utbildning, hälsa, skydd samt inkomstgenererande aktiviteter och att stärka människors egenmakt.

Vi arbetar hårt med att finnas till för de mest marginaliserade. Vi har till exempel nått ut med mat till nästan alla av Jemens svårtillgängliga provinser, finns på plats med sjukvård för internflyktingarna i Idlib och Aleppo i Syrien och i det konflikthärjade Sydsudan. Vi har stöttat människor i Etiopien att kunna försörja sig och sina familjer, och stöttat återvändande flyktingar i Pakistan att bygga upp sina liv och lokalsamhällen. Vi har arbetat med att tillgodose grundläggande behov hos befolkningar i länder som drabbats hart av kraftiga regn, översvämningar och extrema temperaturer, exempelvis Bangladesh, Sudan, Libanon och Kenya. I Jordanien har vi finansierat akuta livräddade operationer för syrier på flykt och marginaliserade jordanier, samt stöttat utbildning för barn och tillhandahållit psykosocialt stöd för barn och kvinnor. Vi har stöttat barn och deras föräldrar med psykosocialt stöd samt arbetat med att stärka medvetenheten om sunda hygienmetoder i Jemen och i Libanon.

Vid sidan av de akuta insatserna för att stärka människors värdighet i de mest utsatta situationerna fortsätter Islamic Relief våra långsiktiga utvecklingssamarbeten. Vi stöttar människor att lyfta sig själva ur fattigdom, stärker jämställdheten och främjar klimatsmarta samhällen på lång sikt. Med projekt för att lära kvinnor läsa i Afghanistan, stötta näringsidkare i Indonesien att anpassa sig till klimatförändringar, jämställdhetsinsatser i Mali och projekt där civilsamhället mobiliserar sig i klimatfrågan i Pakistan tas viktiga steg mot att uppfylla flera av FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Nedanstående fokusområden har Islamic Reliefs humanitära insatser bidragit till:

Behovsbaserade, snabba och effektiva insatser: Islamic Reliefs insatser har gett snabb och effektiv humanitär hjälp till människor som drabbats av kris i de samhällen där behoven är som störst. Islamic Relief har också bidragit FN-ledda insatser för att lindra lidande och upprätthålla värdigheten hos

drabbade människor. Islamic Reliefs insatser har också stärkt leveransen av samordnat och sektoriellt humanitärt bistånd.

Ökat skydd för människor som drabbats av kriser och ökad respekt för internationell humanitär rätt och de humanitära principerna: IR-insatser har bidragit till att minska utsatta människors sårbarhet för hot och våld. Skydd och inkludering har fortsatt varit i centrum för.

Islamic Reliefs insatser för att säkerställa säker och inkluderande tillgång till humanitärt bistånd där målgrupperna skyddas. IR har också uttalat sig till stöd för skydd av målgrupperna inom de humanitära insatserna, och till stöd för internationell humanitär rätt och de humanitära principerna.

Ökat inflytande för människor som drabbats av kriser: Islamic Relief har stöttat etableringen och förstärkningen av mekanismer för klagomål och feedback, i enlighet med Core Humanitarian Standards. Detta görs för att säkerställa att målgrupperna och lokala intressenter har tillgång till humanitära insatser där deltagande främjas och där utförarna kan hållas ansvariga. Detta har gjort det möjligt för målgrupperna att utöva sitt inflytande i utformningen och leveransen och uppföljningen av det humanitära biståndet.

Ökad kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet: Islamic Relief har bidragit till att stärka det systemet för humanitärt bistånd genom att vara involverade i klusterkoordinering. IR har deltagit i gemensamma humanitära insatser som letts av FN i målgruppsländerna. Islamic Relief har också stärkt samhällsbaserade organisationers kapacitet att genomföra humanitära insatser. Motståndskraft / resiliens, katastrofriskreducering samt frågor om kön, skydd, miljö och konfliktkänslighet har integrerats i våra projekt.

Inom våra utvecklingsinsatser har följande varit våra fokusområden:

Förbättrad tillgång till verktyg/kunskaper till självhjälp och kapacitet att försörja sig.

Inom utvecklingsinsatserna har vi organiserat målgrupperna (främst marginaliserade kvinnor i fattigdom) i självhjälpsgrupper och kvinnokoopertiv, där de bland annat erbjudits olika

yrkesutbildningar och “productive input supports” för att skapa sig hållbara och långsiktiga försörjningsmöjligheter. Efter koordinering, möten och workshops med regeringsdepartement har de bistått med tekniska tjänster för ökade försörjningsmöjligheter till IR’s målgrupper.

1300 marginaliserade kvinnor som lever i fattigdom på landsbygden i Afghanistan har genom en IR-insats genomfört en grundutbildning i läskunnighet, vilket har bidragit till att kvinnor som tidigare var analfabeter nu kan läsa och skriva. Detta har medfört stora förändringar i deras liv, såsom ökad kunskap genom tillgång till läsning, förutsättningar att kunna utveckla livsfärdigheter och att kunna känna sig trygga och mer självsäkra i deras dagliga liv, samt ökat möjligheterna att kunna stödja deras barns utbildning.

Ökad kunskap och kapacitet kring främjandet av rättigheter och skyldigheter, samt projekt där kvinnors ställning stärkts.

Flera utvecklingsinsatser har byggt upp civilsamhällsorganisationers interna förmåga och kapacitet att arbeta med kvinnors rättigheter. Projekten har fokuserat på medvetandegörande och kapacitetsstärkande insatser som bidragit till att förändra attityder och beteenden hos olika civilsamhällsorganisationer och ansvarsbärare (sammanslagda, religiösa ledare, regeringstjänstemän etc) så att de inspirerats till att arbeta för kvinnors utbildning samt att främja kvinnors rättigheter, däribland de sociala, ekonomiska och politiska rättigheterna. Dessa aktörer har nu börjat spela en större bidragande roll i att skapa gynnsamma samhällsklimat för kvinnor och stödja kvinnors aktiva deltagande i samhället, bland annat i olika beslutsprocesser. Det har även bidragit till att ”service providers” inom lokala samhällen har erbjudit bättre tjänster till rättighetshavarna.

Under 2020 har Islamic Relief arbetat med utvecklingsinsatser som fokuserat på miljö och jämställdhet. Bland annat har vi i Indonesien avslutat ett projekt som gjort det möjligt för samhällen att hävda sina rättigheter kring klimatförändringar. Så kallade “klimatskolor” har etablerats runtom i projektområdet, där man diskuterat klimatförändringar och förbättrat förståelsen av dess konsekvenser, samt hur väderdata kan tolkas och användas för att ta beslut i hur man bör lägga upp sin försörjningsverksamhet. Dessutom har samhällen byggt kunskap kring hur de kan anpassa sin försörjning till ett förändrat klimat. Slutligen har samhällen etablerat “klimatgrupper” som bedriver påverkansarbete för att få delta i och påverka beslutsprocesser och förespråka sina rättigheter vad

gäller anpassning till klimatförändringar. Projektet har också stöttat lokala organisationer för att det ska tas ett strukturellt tag för att förbättra samhällets tillgång till aktuell, korrekt och användbar klimatrelaterad information.

Vad gäller jämställdhet och kvinnors rättigheter har Islamic Relief arbetat på olika sätt för att kvinnors rätt i samhället ska bli en självklarhet. Ett exempel är ett projekt Islamic Relief har arbetat med i Mali, där kvinnor gjordes medvetna om sina landrättigheter och mobiliserades i olika kvinnokoopertiv/lokalorganisationer för att gemensamt bedriva påverkansarbete gentemot beslutsfattare. Under projektets gång lyckades vi bland annat bidra till att ett forum för dialog mellan byledning och kvinnogrupper nu är ett stående koncept i projektområdet. Vi ser också förändrade attityder gentemot kvinnors deltagande i beslutsfattande och ägandeskap av land, vilket tidigare enbart var till för män.

PRESTATIONER INOM ISLAMIC RELIEFS INTERNATIONELLA ARBETE FINANSIERAT AV PRIVATA INSAMLADE MEDEL

Islamic Relief-familjen driver ett fadderprogram med över 72 000 fadderbarn världen över. Under 2020 hade faddrar i Sverige tillsammans 934 fadderbarn i olika delar av världen. Pengarna från fadderskapet är reglerat till att gå till mat, utbildning och hälsoinsatser och familjerna besöks av Islamic Reliefpersonal två gånger per år för att följa upp att pengarna används på så sätt som avsetts. Ett villkor för fadderskapet är också att barnen får gå i skolan. Inom ramen för mat, hälsa och utbildning har Islamic Relief förtroende för att familjerna använder pengarna som de själva finner lämpligt. Under 2020 har vi sett en ökning av extrabetalningar från faddrar till fadderbarn vid t ex storhelger eller märkesdagar.

Islamic Relief Sverige bidrar med privata insamlade medel till Islamic Relief Worldwides matutdelningar under de muslimska högtiderna Ramadan och Eid al-Adha, som under 2020 inföll under april-maj respektive juli. Målgruppen för insatserna är människor som lever med osäker tillgång på mat eller i svårtillgängliga områden.

Inom ramen för Islamic Relief Worldwides ramadanutdelning under 2020 delades 164 824 matpaket ut i 30 länder, för en total målgrupp på 934 549 människor. Islamic Relief Sveriges privata insamling

finansierade upphandlingen av 3 300 matpaket som innehöll bland annat spannmål, baljväxter, olja och mjöl, beroende på land. Av dessa gick 1000 matpaket till flyktingar från Myanmar i Bangladesh, 1 000 till Gaza, 1000 till Jemen, 500 till Syrien, 500 till syriska flyktingar i Turkiet, och 200 till Indonesien,

Under Eid al-Adha delades totalt 578 833 paket med kött ut i 30 länder. 3,3 miljoner människor nåddes.

Islamic Relief Sverige finansierade 1455 köttpaket utspritt över de 30 länderna, varav 100 gick till

Niger, 100 till Mali, 100 till Malawi, 100 till Somalia, 100 till flyktingar från Myanmar i Bangladesh, 100 till Syrien, 200 till Gaza och 200 till Jemen. Under Eid al-Adha delade Islamic Relief Worldwide även ut eid-presenter till 23 968 barn.

PRESTATIONER INOM ISLAMIC RELIEFS ARBETE I SVERIGE

Nationella avdelningen har under 2020 arbetat med att utveckla vår behövandeverksamhet så att våra medarbetare kan nå ut till fler personer som är i behov av akuthjälp och stöd i form av mat, kläder och rådgivning. Avdelningen har även utvecklat den verksamhet som når ut till nyanlända personer genom att skapa fler insatser som ska stödja i etableringsprocessen. Dessa insatser genomförs i samarbete med bland andra Svenska Kyrkan. Nationella avdelningen har även etablerat en rådgivningsverksamhet för asylsökande som finns tillgänglig två gånger i veckan på vår mötesplats i Stockholm. Insatserna som genomförs i Stockholm inkluderar även soppkök som finns tillgängligt under hela året. Soppköket vänder sig till hemlösa och papperslösa personer. Under pandemin har vi inte tagit paus utan anpassat arbetet efter Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Under vintermånaderna januari, februari, mars 2020 besöktes vår verksamhet av 50 behövande per vecka, totalt 896 besök. Vi har delat ut 19 telefonkort för att papperslösa ska få en möjlighet att ringa hem och hålla kontakt med sina anhöriga. Vi har vid över 176 tillfällen erbjudit människor rum för natten, för att de ska slippa sova utomhus, på bänkar eller under broar.

Under vintermånaderna januari, februari och december har Islamic Relief Sverige delat ut över 2 659 vinterplagg, för att skydda människor mot kyla och väta. Vi har kunnat bjuda 216 ekonomiskt utsatta

familjer matkassar, delat ut 119 SL-kort till ungdomar som påbörjat studier eller personer som fått ett arbete, för att hjälpa dem att komma igång med sin aktivitet eller arbete. Vi har även delat ut 169 presentkort till matbutiker. På så vis stärks de utsattas möjligheter att sätta mat på bordet åt sig själva och sina barn. Över 1 432 personer har fått rådgivning på Mötesplats Medkänsla under 2020. Våra medarbetare åtnjuter starkt förtroende hos målgruppen och stöttar i frågor om alltifrån samhällsinformation, juridisk rådgivning, att fylla i myndighetsblanketter och CV-hjälp. Inte minst erbjuds samtalsstöd och viktig mellanmänsklig kontakt.

Under ramadan 2020 kunde vi med hjälp av donationer från restauranger och grossister erbjuda 6 315 måltider till marginaliserade grupper.

6. UTVÄRDERA HUR DET GICK

UTVÄRDERING AV ISLAMIC RELIEFS ARBETE I SVERIGE

6.1 Utvärdera prestationer i förhållande till (1) använda resurser, (2) tidigare resultat, (3) andras resultat och/eller (4) satta mål

Nationella avdelningen har under 2020 arbetat med att utveckla vår behövandeverksamhet så att våra medarbetare kan nå ut till fler personer som är i behov av akuthjälp och stöd i form av mat, kläder och rådgivning. Avdelningen har även utvecklat den verksamhet som når ut till nyanlända personer genom att skapa fler insatser som ska stödja i etableringsprocessen. Dessa insatser genomförs i samarbete med bland andra Svenska Kyrkan. Nationella avdelningen har även etablerat en rådgivningsverksamhet för asylsökande som finns tillgänglig två gånger i veckan på vår mötesplats i Stockholm. Insatserna som genomförs i Stockholm inkluderar även soppkök som finns tillgängligt under hela året. Soppköket vänder sig till hemlösa och papperslösa personer. Under pandemin har vi inte tagit paus utan anpassat arbetet efter Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

6.3 Utifrån periodens resultat, dela lärdomar och vad ni avser göra för att upprätthålla och förbättra resultatet i framtiden

LÄRDOMAR FRÅN ISLAMIC RELIEFS VERKSAMHET I SVERIGE

Vi har under 2020 fått tänka om och justera vårt arbete för att anpassa oss till pandemirestriktionerna. Vi har byggt vidare på vårt volontärsarbete för att stärka oss i en samhällskris och vi har utbildat volontärer på ett nytt sätt - via digitala plattformar - vilket vi kommer att behöva fortsätta med för att kunna arbeta mer effektivt på nationell nivå.

Vi har lärt oss ett nytt mer ekonomiskt och tidssparande digitalt arbetssätt. Exempelvis har en del av vår rådgivning till utsatta grupper genomförts via olika digitala hjälpmedel, likaså huvuddelen av våra samverkansmöten med andra civilsamhällets aktörer. Vår tidigare lärdom om att vi behöver se över våra mål oftare för att motsvara samhällsutvecklingen har blivit ännu mer aktuellt under pandemins gång. Samtidigt har vi arbetat med att se över arbetsmiljön för medarbetarna under samhällskriser som pandemin.

7. BESKRIV HUR NI MÄTER

För den internationella verksamheten mäter vi antal personer och målgrupper som har nåtts, vilka huvudsektorer vi har arbetat inom. Våra metoder för uppföljning inkluderar projektslutrapporter, Årsrapporter till finansiärer, finansiella rapporter samt revisionsrapporter.

Effekten av Islamic Reliefs insatser i Sverige mäter vi igenom antalet genomföra aktiviteter samt antal personer som tagit del av våra insatser och verksamheter. Resultatet redovisas sedan i delrapporter och i vår verksamhetsberättelse. Som rutin redovisas även resultaten månadsvis till Islamic Relief Sveriges ledning. Vi mäter även antalet nätverk med civilsamhället och myndigheter som vi ingår i och vilka samhällsfrågor vi bedrivit i respektive nätverk. Även detta redovisas i delrapporter och i vår verksamhetsberättelse. Under 2020 har nya nätverk byggts för samarbete för att stödja utsatta grupper i pandemins spår. Vi har även arbetat med att utöka vårt nätverk bland företagare. Vad gäller finansiering så mäter vi antal beviljade medel från myndigheter och insamlade medel samt in-kind-donationer till nationella avdelningen.